

Krisztus Király vasárnapja

Mt 25,31–46

„A juhokat jobbára állítja, a kosokat pedig baljára”

Az evangéliumok sokféleképpen mutatják be Jézust, de elsősorban a gyógyítót, a csodatevőt, a tanítót, a talányos történetekkel megdöbbentő prédikátort állítják elénk, és nem a királyt. Jézus egyetlenegyszer, a jeruzsálemi bevonulásakor, mutatkozik királyi pózban, de akkor sem igazán félelmetes. Nem lovon vagy tevéen, nem elefánton vagy öszvéren, hanem számárháton érkezik. Nem igazán uralkodói diadalmenet ez a bevonulás, hanem afféle zarándoklat. Jézus egy alkalommal félelmetes ítélőnek mutatkozik: kiűzi az árusokat a templomból, mondván, az Isten tiszteletével, az imádsággal nem fér össze a kereskedelem.

A mostani jelenet egyrészt a végítélet képét szimbolizálja, talán az Újszövetség leggrandiózusabb képét festi meg az evangélista. Jézus a galileai zarándok és prédikátor, a tizenkét tanítványával körbenjáró Mester, most az egész univerzum bírójaként jelenik meg előttünk.

Ha azonban a nagyszabású, csodálatos képek mögé nézünk, hamarosan kiderül, a kép ugyan félelmetes, de a történet mondani-valója rokon a szüzek és a szolgák példabeszédével. A fő motívum a szétválogatás. Korábban is erre a fő kérdésre kereste a választ az evangélista egy-egy példázata: milyen elvek alapján lehet eldönteni, kicsoda az igaz ember?

A válogatás módja meglepő. Jézus egyrészt önmagát teszi meg a válogatás kritériumának, másrészt a legegyszerűbb, legszegényebb embert. Vagyis összekapcsolja az istenszeretet parancsát és az emberszeretet parancsát. Vallási fanatizmussal és emberi könyörtelenséggel nem lehet üdvözülni. De a pusztán szociális munka sem elegendő az üdvösséghez. Ez a két kritérium úgy elkülöníti az embereket, mint ahogyan két össze nem mosható csoportba tartoznak a nemek által megkülönböztetett juhok és kosok.

Az ember különösen viszonyul az ítélethez. Egyrészt eltörölhetetlen vágy él bennünk, hogy valaki megfellebbezhetetlen igazságot szolgáltatson nekünk. Az a tény, hogy az igaz és a bűnös emberek keverednek egymással, keserőséggel, szomorúsággal tölt el bennünket, néhányunkat keserűen cinikussá tesz. De az igazság, esetenként az „én igazságom” igen fontosnak tűnik.

Másrészt rettegünk az ítélettől, gyanakszunk minden bíróságra, hogy valaki befolyásolta azt a mi érdekeink ellenében, sőt előre megalkottuk a védekezési stratégiákat. Félünk az igazságtól, mely bennünket is vádol. Nehéz elviselni a bűn súlyát, és elfogadni, hogy képtelenek vagyunk megszabadulni a bűntől megbélyegzettek csoportjától. Az ítéletre, a végítéletre, a világos döntésre szükség van, különben a bűn és erény értelmét veszti. A világos döntésnek egyszerű, világos elveken kell alapulnia. Jézus nem elméleti, hanem gyakorlati kritériumokat határozott meg: „Éhes voltam és adtatok ennem. Szomjas voltam és adtatok innom... Nem volt ruhám és felruháztatok... Börtönben voltam és fölkerestetek” (35–36. v.). Az éheztetés, a szomjaztatás, a ruhátlanság és a bebörtönzés az embertelenség leginkább felháborodást keltő megnyilvánulásai. Az ezzel kapcsolatos érzéketlenség felháborító, és az ítélet is jogos. Érdekes, hogy Jézus semmi másról nem beszélt, csak arról, hogy a két csoport elkülönül egymástól. Úgy tűnik ez már önmagában is elegendő büntetés.

De ami még fontosabb, ezt az ítéletet a jövőben bekövetkező akcióként írja le a jelenben élők számára. Ez azt jelenti, most nem ítélet történik, csak figyelmeztetés. Amikor önmagunkat megítéljük, amikor az erkölcsi normáinkat és ítéleteinket kialakítjuk, ezek legyenek a normák. Sőt akkor is, amikor igazságtalanság ér bennünket, ez legyen a biztos támaszunk. Ebben a vonatkozásban még ez az ítélet is örömhír lehet. Isten ítéletének szempontjai világosak, nem kell félnünk.

A mennyek országát birtokba vevők imája

Hálát adunk, Urunk végtelen jószágodért: elkészítetted nekünk országotat, megadod kegyes irgalmadat, megbocsátod bűneinket. Kérünk, segíts, hogy e világ útjain járva észrevegyük az éhezők, a szomjazók, a ruhátlanok, valamint a betegek és a rabok szenvedésében a te szenvedésedet, hogy minden rászoruló testvérünknek szolgálatára lehessünk, és örömmel fogadjuk őket közénk. Tested és Véred által add, hogy felismerjük minden emberben, és emberi kicsinységünk ellenére is viszonzhassuk nagy szereteted. Így jöjjön el, Urunk a te országod, s legyen meg a te akaratom. Amen.